

Baggrunden er, at anvendelsen af nye bioteknologiske metoder i industri og landbrug i de seneste år har været i rivende udvikling, hvilket medfører en forøget udledning af mikroorganismer udviklet til industrielle formål, der afhængig af type eventuelt vil have potentiale til at etablere sig i økologiske nicher. Derved er der blevet skabt et behov for regulering af udledningerne fra virksomhederne til miljøet, som rækker ud over de rent hygiejniske hensyn.

I stk. 1, nr. 1, er det endvidere tilføjet, at ikke blot udsendelse af stoffer, men også frembringelse af affald er en del af forureningsbegrebet.

I den hidtidige miljøbeskyttelseslov er der som hovedregel ikke hjemmel til anvendelsesregulering af varer og produkter. I stk. 1, nr. 3, foreslås det at lade produkter og varer, som i forbindelse med fremstilling, opbevaring, anvendelse, transport eller bortskaffelse kan medføre forurening, være omfattet af loven. Denne nyskabelse må anses for at være en vigtig forudsætning for at opfylde det under § 1 nævnte kredsløbsperspektiv, herunder fremme renere teknologi. Miljøbeskyttelsesloven vil hermed få et virkemiddel, der svarer til det, der findes i den nyligt reviderede lov om kemiske stoffer og produkter. Selv om lovforslaget med den foreslåede ordlyd utvivlsomt også vil indeholde hjemmel til at regulere kemiske stoffer og produkter samt varer, der indeholder eller afgiver kemiske stoffer og produkter, vil reguleringen af fremstilling, salg og import af sådanne varer fortsat ske med hjemmel i lov om kemiske stoffer og produkter, mens andre produkter og varer vil blive reguleret i medfør af denne lov.

Transportmidler og andre mobile anlæg foreslås i stk. 1, nr. 4, medtaget i opregningen af, hvad loven omfatter ud fra samme begrundelse som i foregående afsnit, og fordi sådanne anlæg allerede i dag må betragtes som værende omfattet af loven.

En række hygiejniske forhold vedrørende dyrehold, skadedyr, badevand m.v. vil fortsat skulle reguleres efter miljøbeskyttelsesloven. I konsekvens heraf foreslås disse forhold derfor nævnt i stk. 1, nr. 5.

Stk. 2 om risiko for forurening svarer til den hidtidige § 2, stk. 2.

Bestemmelsen indeholder den rettesnor for lovens administration, som til dels findes i den gældende lovs § 1, stk. 3, idet den påpeger, at den forebyggende og forureningsbegrænsende indsats skal prioriteres ud fra omgivelsernes sårbarhed og forureningens virkninger. Herudover fremhæves det i bestemmelsens stk. 1, at grundlaget for miljøindsatsen må findes i en helhedsvurdering af det kredsløb, som stoffer og materialer gennemløber i samfundet. Denne grundtanke, som også har fundet udtryk i den netop vedtagne lov om ændring af lov om kemiske stoffer og

produkter, udtrykker princippet om renere teknologi som styrende for lovens administration.

Princippet om renere teknologi er således i overensstemmelse med Brundtland-kommissionens anbefalinger om en bæredygtig udvikling. Ud fra såvel en økologisk som en samfundsøkonomisk betragtning skønnes det nødvendigt at anlægge en sådan helhedsvurdering, som også må indeholde et tidsperspektiv, der giver plads for andet og mere end kortsigtede og midlertidige løsninger på miljøproblemerne.

Princippet om renere teknologi, der sigter på at begrænse unødige ressourceanvendelse og spild gennem en forebyggende indsats, står ikke i modsætning til rensningsforanstaltninger. Rensningsløsninger er – og vil fortsat i væsentligt omfang være – nødvendige elementer i miljøbeskyttelsesarbejdet. Men princippet udtrykker nødvendigheden af en prioritering ud fra en økologisk og samfundsøkonomisk helhedsbetragtning.

Miljøbeskyttelse og samfundsøkonomi må nødvendigvis ses i sammenhæng, som det også er sket i forbindelse med miljøministerens redegørelse om mål og midler i miljøpolitikken. Det er imidlertid vigtigt at understrege, at samfundsøkonomi ikke uden videre kan sættes lig med virksomhedsøkonomi i snæver forstand. En række dispositioner, som træffes af den enkelte virksomhed – eller af den enkelte forbruger – har afledede konsekvenser i form af omkostninger til oprydning, destruktion og rensning, som ikke uden videre er synlige eller mærkbare for den enkelte virksomhed – eller forbruger. Denne »fællesomkostning« for samfundet må medinddrages i den økonomiske helhedsvurdering. På lang sigt vil også en forringelse af naturgrundlaget kunne sætte skæbnesvangre grænser for såvel livskvaliteten for den enkelte som for de samfundsøkonomiske muligheder.

For den enkelte virksomhed er det af afgørende betydning at kunne overskue virksomhedens aktuelle situation i forhold til de miljøkrav, der stilles, ligesom virksomheden skal have mulighed for at kunne planlægge sine investeringer med størst mulige sikkerhed for, at også fremtidige krav er kendt.

Ydermere må man ved anvendelsen af princippet om renere teknologi nødvendigvis tage hensyn til opretholdelsen af virksomhedernes internationale konkurrenceevne og udviklingsmuligheder ved fastsættelsen af krav efter loven.

Disse overordnede hensyn og principper for lovens administration skal både finde anvendelse ved konkrete afgørelser efter loven, ved fastsættelsen af vejledning og normer som rammer og retningslinier for myndighedernes praksis og ved fastsættelsen af generelle regler efter loven. Herved sikres en conse-